

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.410.001.03.2016

P/16/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice

T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30

lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2015 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Jerzy Piasecki, gł. specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 98148 z dnia 15 stycznia 2016 r. [Dowód: akta kontroli str.1-2]
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Ruda Śląska, pl. Jana Pawła II 6, 41-709 Ruda Śląska ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grażyna Dziedzic, Prezydent Miasta Ruda Śląska ²

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie planowania i wykorzystania dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa w 2015 r. na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zadania z zakresu spraw obywatelskich oraz zakup podręczników, materiałów dydaktycznych i materiałów ćwiczeniowych⁴.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła w szczególności:

- rzetelne oszacowanie kwot dotacji celowych z budżetu państwa;
- wykorzystanie środków dotacji zgodnie z przeznaczeniem;
- terminowy zwrot niewykorzystanych środków;
- prawidłowe ujęcie dotacji w ewidencji księgowej Urzędu;
- terminowe przekazanie sprawozdania Rb-50 o dochodach i wydatkach związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami za IV kwartał 2015 r, zawierającego rzetelne dane o otrzymanych dotacjach i wydatkach w rozdziałach 75011, 80101, 80110, 80150 i 85212.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie dotacji celowej z budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

1.1. Pismem z dnia 26 maja 2014 r. Wojewoda Śląski zwrócił się do jednostek samorządu terytorialnego o opracowanie materiałów do projektu ustawy budżetowej

¹ Zwany dalej „Urzędem”.

² Od dnia 5 grudnia 2014 r.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

⁴ Kontrolą nie były objęte dotacje dla powiatu przekazane w § 2110.

na 2015 r. dotyczących zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych w § 2010 w rozdziale 85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (działanie 13.4.1.1 Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego⁵). Pismo to wpłynęło do Urzędu oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej⁶.

[Dowód: akta kontroli str. 3-5]

Z zachowaniem terminu wskazanego w powyższym piśmie, w dniu 2 czerwca 2014 r. MOPS poinformował dysponenta części za pomocą aplikacji CAS⁷ o oszacowanej kwocie dotacji w wysokości 34 048,2 tys. zł, w tym na świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 5 334 tys. zł. W dniu 11 lipca 2014 r., informację w tym zakresie przekazał do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego⁸ również Prezydent Miasta Ruda Śląska. Kwota dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego została oszacowana rzetelnie, w oparciu o przewidywane wykonanie w 2014 r.⁹

[Dowód: akta kontroli str. 7-8, 51-52]

Stosownie do art. 143 ust. 1 pkt 2 i 148 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰, pismami z dnia 20 października 2014 r. i 11 lutego 2015 r. dysponent części poinformował Urząd m.in. o kwocie dotacji w rozdziale 85212 § 2010, przyjętej odpowiednio w projekcie ustawy budżetowej i w ustawie budżetowej na 2015 r.¹¹ w wysokości 31 030,1 tys. zł. Kwota ta została uwzględniona w budżecie Miasta Ruda Śląska¹².

[Dowód: akta kontroli str. 58, 64, 328-329]

Pismem z dnia 20 lipca 2015 r. Wojewoda Śląski zwrócił się do jednostek samorządu terytorialnego o wskazanie przewidywanych niedoborów środków niezbędnych do realizacji zadań finansowanych w rozdziale 85212 § 2010. Informację w tym zakresie przekazano do ŚUW za pomocą aplikacji CAS w dniu 24 lipca 2015 r., tj. z zachowaniem terminu wskazanego w powyższym piśmie. Oszacowana kwota niedoborów środków wynosiła 3.545,1 tys. zł, w tym 364,9 tys. zł dotyczyło świadczeń alimentacyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. 53-56]

W związku z oszacowaniem niedoborów środków dotacji celowej oraz uruchomieniem rezerwy celowej budżetu państwa poz. 34, pismem z dnia

---

⁵ W 2015 r. zadania te były realizowane na podstawie: ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2016 r. poz. 169), zwanej dalej „ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”, ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 114, ze zm.) oraz ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2016 r. poz. 162).

⁶ Zwanego dalej „MOPS”.

⁷ Centralna Aplikacja Statystyczna.

⁸ Zwanego dalej „ŚUW”.

⁹ Wykonanie w I – III kwartale 2014 r. określono na podstawie wydanych decyzji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a w IV kwartale 2014 r. – na podstawie średnich wypłat miesięcznych.

¹⁰ Dz.U. z 2013 r. poz. 885, ze zm., zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”.

¹¹ Ustawa budżetowa na rok 2015 z dnia 15 stycznia 2015 r. (Dz.U. poz. 153, ze zm.), ogłoszona 29 stycznia 2015 r.

¹² Uchwała Rady Miasta Ruda Śląska nr PR.0007.237.2014 z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie budżetu miasta na prawach powiatu na rok 2015.

8 października 2015 r. dysponent części poinformował Urząd o zwiększeniu budżetu Miasta Ruda Śląska. Ostatecznie dotacja w rozdziale 85212 § 2010 wyniosła 34 575,2 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 69]

1.2. Pismem z dnia 3 czerwca 2014 r. Wojewoda Śląski zwrócił się do jednostek samorządu terytorialnego o opracowanie materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2015 r., dotyczących zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych w rozdziale 75011 *Urzędy wojewódzkie § 2010 (działanie 16.1.1.7 Sprawowanie funkcji organu wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, dotyczących obsługi administracyjnej obywatela*¹³). Informację w tej sprawie przekazano do ŚUW terminowo (13 czerwca 2014 r.), po oszacowaniu kwoty dotacji celowej na powyższe zadania w wysokości 2 102,1 tys. zł¹⁴.

[Dowód: akta kontroli str. 297-301]

Pismami z dnia 20 października 2014 r. i 11 lutego 2015 r. dysponent części poinformował Urząd m.in. o kwocie dotacji w rozdziale 75011 § 2010 (działanie 16.1.1.7), przyjętej w projekcie ustawy budżetowej i w ustawie budżetowej na 2015 r. w wysokości, odpowiednio: 776,8 tys. zł¹⁵ i 465,8 tys. zł. W piśmie z 23 października 2014 r. podał również, że kwota dotacji ulegnie zmianie, ponieważ zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów podział środków pomiędzy poszczególne jednostki samorządu terytorialnego zostanie dokonany według liczby zrealizowanych przez nie spraw.

[Dowód: akta kontroli str. 302-307]

W piśmie ŚUW z dnia 16 lutego 2015 r. poinformowano jednostki samorządu terytorialnego, iż podział środków na realizację zadań objętych dotacją został dokonany według następującego algorytmu: liczba zrealizowanych spraw w 2013 r. przemnożona przez ujednoczony czas realizacji zadań i stawkę roboczogodziny (22,92 zł). W kolejnym piśmie (z dnia 4 sierpnia 2015 r.) poinformowano, iż, w związku ze zmianami w przepisach regulujących sprawy z zakresu akt stanu cywilnego, ewidencji ludności i dowodów osobistych, dokonano ponownego podziału dotacji na III kw. 2015 r. z zastosowaniem powyższego algorytmu, biorąc jednakże pod uwagę liczbę zadań zrealizowanych w 2015 r.

[Dowód: akta kontroli str. 304-305]

W ciągu 2015 r. dysponent części trzykrotnie zwiększył kwoty środków dotacji w rozdziale 75011 § 2010 (działanie 16.1.1.7), łącznie o 804,9 tys. zł¹⁶. Ponadto, decyzją z dnia 19 lutego 2015 r. zwiększył o 51,4 tys. zł plan dotacji na działanie 16.1.2.1 *Prowadzenie spraw związanych z funkcjonowaniem jednostek samorządu*

---

¹³ W 2015 r. zadania te były realizowane na podstawie: ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. poz. 1741, ze zm.), ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2015 r. poz. 388, ze zm.), ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. nr 167, poz. 1131, ze zm.), ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2015 r. poz. 827, ze zm.), ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. - Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. z 2013 r. poz. 397, ze zm.) oraz ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. poz. 1485).

¹⁴ Na podstawie przewidywanego wykonania w 2014 r. wydatków na wynagrodzenia pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich oraz Urzędu Stanu Cywilnego oraz wydatków na media i materiały biurowe w tych komórkach organizacyjnych.

¹⁵ Kwotę uwzględniono w budżecie Miasta Ruda Śląska na 2015 r.

¹⁶ Decyzje z dnia: 22 lipca 2015 r. (zwiększenie o 350,5 tys. zł), 26 października 2015 r. (zwiększenie o 136,8 tys. zł) oraz 12 listopada 2015 r. (zwiększenie o 317,6 tys. zł, w tym 170,4 tys. zł stanowiły środki otrzymane z rezerwy celowej poz. 47).

terytorialnego, dotyczące wprowadzania wniosków do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej¹⁷ (wysokość dotacji ustalił stosując następujący algorytm: liczba wniosków zebranych w 2014 r. pomnożona przez stawkę 11,41 zł). Ostatecznie plan dotacji w rozdziale 75011 § 2010 (działania 16.1.1.7 i 16 1.2.1) wyniósł 1 322,1 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 306-312]

1.3 W przypadku dotacji w § 2010 w rozdziałach 80101 *Szkoły podstawowe*, 80110 *Gimnazja* i 80150 *Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych* (działanie 3.1.2.6 *Wspieranie dostępu do podręczników*), zgodnie z art. 22af ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Urząd w dniu 29 czerwca 2015 r. przekazał do Kuratorium Oświaty w Katowicach wniosek o udzielenie dotacji celowej na zakup podręczników, materiałów dydaktycznych oraz materiałów ćwiczeniowych w wysokości 872,0 tys. zł (z tego 484,4 tys. zł w rozdziale 80101, 362,5 tys. zł w rozdziale 80110 oraz 25,1 tys. zł w rozdziale 80150)¹⁸. Decyzją z dnia 21 lipca 2015 r. Wojewoda Śląski przyznał Miastu Ruda Śląska wnioskowaną kwotę dotacji.

[Dowód: akta kontroli str. 313-317']

W związku z uaktualnieniem danych o liczbie uczniów w roku szkolnym 2015/2016, pismami z dnia 28 sierpnia i 7 września 2015 r. Urząd przesłał do Kuratorium Oświaty w Katowicach korekty wniosku o dotację na zakup podręczników, materiałów dydaktycznych oraz materiałów ćwiczeniowych, wskutek czego dotacja ta została obniżona do 850,5 tys. zł. Wniosek o udzielenie dotacji celowej oraz jego korekty sporządzono zgodnie ze wzorem określonym w załącznikach nr 5 i 5a do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lipca 2014 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe¹⁹.

[Dowód: akta kontroli str. 318-325]

2. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

2.1. W 2015 r. Wojewoda Śląski przekazywał na rachunek budżetu Miasta Ruda Śląska środki dotacji celowej z budżetu państwa w rozdziale 85212 § 2010 w kwotach wynikających z 11 zapotrzebowań, składanych przez MOPS w wyznaczonych terminach na miesiące od stycznia do listopada. Kwoty ujęte w zapotrzebowaniach były rzetelnie oszacowane z uwzględnieniem terminów wypłat wynikających z decyzji administracyjnych o przyznaniu świadczeń. W przypadku miesiąca grudnia 2015 r., dysponent części przekazał do Urzędu kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy planem dotacji, a środkami otrzymanymi na okres od stycznia

¹⁷ Zwanej dalej „CEIDG”. Zadanie realizowane na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2015 r. poz. 584, ze zm.).

¹⁸ Stosownie do art. 22ae ust. 1 o systemie oświaty, wniosek sporządzono na podstawie danych przekazanych przez dyrektorów placówek oświatowych Miasta Ruda Śląska, tj. liczby uczniów w poszczególnych klasach szkół podstawowych i gimnazjów, w tym uczniów wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

¹⁹ Dz. U. poz. 902, ze zm.

do listopada 2015 r. Łącznie na konto Urzędu wpłynęła kwota 34 575,2 tys. zł, która była zgodna z planem. Urząd niezwłocznie przekazywał otrzymane środki do MOPS.

[Dowód: akta kontroli str. 71-91]

Wydatki ze środków dotacji celowej z budżetu państwa w rozdziale 85212 § 2010 wyniosły 33 941,5 tys. zł (98,2% planu), w tym 5 542,2 tys. zł wykorzystano na świadczenia z funduszu alimentacyjnego (5 454,4 tys. zł) i na obsługę tych świadczeń (87,8 tys. zł). Koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz koszty działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, nie przekroczyły 3% otrzymanej dotacji, co spełniało wymogi określone w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

[Dowód: akta kontroli str. 271, 273]

Na obsługę świadczeń wydatkowano ponadto 267,8 tys. zł ze środków własnych Miasta Ruda Śląska²⁰. Jak wyjaśnili Prezydent Miasta i Dyrektor MOPS, otrzymana kwota dotacji nie pokrywała rzeczywistych wydatków związanych z realizacją zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, w tym wydatków na wynagrodzenia oraz wydatków inwestycyjnych ponoszonych w celu zapewnienia infrastruktury niezbędnej dla obsługi tego zadania.

[Dowód: akta kontroli str. 9, 273, 379b]

W wyniku badania próby wydatków na świadczenia alimentacyjne w łącznej kwocie 390,3 tys. zł (7% wydatków z tego tytułu) ustalono, że środki dotacji celowej z budżetu państwa zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. We wszystkich badanych przypadkach świadczeń udzielono osobom spełniającym warunki określone w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, na podstawie wniosków spełniających wymogi formalne. Świadczenia przyznawano w drodze decyzji administracyjnych, wydawanych przez osoby do tego upoważnione. Prowadząc postępowania przestrzegano terminów określonych w ww. ustawie oraz w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²¹.

[Dowód: akta kontroli str. 100-259]

W wyniku wydatkowania środków dotacji, świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymywało średniomiesięcznie 1 171 osób uprawnionych.

Niewykorzystane środki dotacji w rozdziale 85212 § 2010 w wysokości 633,7 tys. zł, w tym 45,4 tys. zł zaplanowane na świadczenia alimentacyjne, zostały przekazane przez MOPS na konto Urzędu 31 grudnia 2015 r., który zwrócił je na konto ŚUW 22 stycznia 2016 r., tj. w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

[Dowód: akta kontroli str. 98]

Dyrektor MOPS wyjaśnił, że głównym powodem wykorzystania środków dotacji w kwocie niższej od planowanej były zmiany zachodzące w rodzinach świadczeniobiorców, dotyczące m.in. miejsca zamieszkania, stanu cywilnego, uzyskania pełnoletności, zaprzestania nauki przez dzieci powyżej 18 roku życia, uzyskiwania uprawnień do świadczeń z innych tytułów. Na niższe wykorzystanie dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego miały wpływ ponadto: wydłużenie postępowań w związku ze złożeniem niekompletnych wniosków o udzielenie świadczenia, opieszałość komorników wystawiających stosowne

²⁰ W tym wynagrodzenia wraz z pochodnymi (248,5 tys. zł), zakup usług pozostałych (7,1 tys. zł), odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (7,5 tys. zł).

²¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 23.

zaświadczenia oraz zakładów pracy odpowiadających na wnioski o udostępnienie danych osobowych, przekroczenie kryterium dochodowego, zmiana miejsca zamieszkania osób uprawnionych.

[Dowód: akta kontroli str. 9-10]

Zastępca Prezydenta Miasta ds. Społecznych otrzymywał od MOPS sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań tej jednostki, w których przedstawiono dane dotyczące m.in.: pomocy udzielonej rodzinom zastępczym i prowadzącym placówki opiekuńczo-wychowawcze, szkoleń dla rodzin zastępczych, osób objętych pomocą psychologiczną, usług psychologicznych, porad prawnych i rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych alimentacyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. 291-296]

Z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Urząd otrzymywał kwartalne sprawozdania sporządzone przez MOPS i przekazywane do Wojewody Śląskiego w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po upływie danego kwartału, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²². W sprawozdaniu za IV kwartał 2015 r. prawidłowo wykazano łączną kwotę wypłaconych świadczeń alimentacyjnych²³.

[Dowód: akta kontroli str. 265-266]

Jak wyjaśniła Prezydent Miasta, analiza rezultatów realizacji zadania polega m.in. na weryfikowaniu kwartalnych sprawozdań MOPS z realizacji zadań, mierników i celów, rocznego sprawozdania z działalności MOPS oraz materiałów sprawozdawczych z realizacji Budżetu Miasta Ruda Śląska.

[Dowód: akta kontroli str. 390-391]

2.2. W 2015 r. Urząd otrzymywał dotację przyznaną w rozdziale 75011 § 2010 (działania 16.1.1.7 i 16.1.2.1) co miesiąc, w wysokości proporcjonalnej do planu po zmianach. Wojewoda Śląski nie wymagał przedkładania zapotrzebowania na środki tej dotacji.

[Dowód: akta kontroli str. 365-366]

W wyniku badania wydatków sfinansowanych powyższą dotacją w kwocie 1 304,9 tys. zł (100% wydatków) ustalono, że zostały one wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem na wynagrodzenia wraz z pochodnymi 25 osób wykonujących zadania z zakresu spraw obywatelskich zatrudnionych w Urzędzie Stanu Cywilnego i Wydziale Spraw Obywatelskich. Ponadto, ze środków własnych Miasta Ruda Śląska wydatkowano 785,6 tys. zł na wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz 89,6 tys. zł na utrzymanie ww. komórek organizacyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. 367-370]

Jak wyjaśniła Prezydent Miasta, przyczyną wydatkowania środków własnych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej były niewystarczające środki

²² Dz. U. nr 288 poz.1694, obowiązującego do 31 grudnia 2015 r.

²³ Różniła się ona od wydatków wykazanych w sprawozdaniu Rb-50 o kwoty zwrotów świadczeń nienależnie pobranych, co było zgodne z objaśnieniami zawartymi w załączniku do ww. rozporządzenia.

otrzymane, które nie pokrywały bieżących wydatków rzeczowych (media, materiały biurowe, koszty eksploatacji) oraz nie pokrywały w pełnej wysokości wynagrodzeń pracowników.

[Dowód: akta kontroli str. 379-380]

W wyniku wydatkowania środków dotacji w rozdziale 75011 § 2010 (działanie 16.1.1.7 i 16.1.2.1) wydano 26 506 odpisów aktów stanu cywilnego; dokonano 8 961 czynności związanych z zameldowaniem, wymeldowaniem, zgłoszeniem wyjazdu na pobyt stały lub czasowy i zgłoszeniem powrotu; wydano 19 649 i unieważniono 2 042 dowody osobiste; udostępniono dane osobowe ze zbiorów meldunkowych oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych w 14 994 sprawach; zarejestrowano 4 777 wniosków w CEIDG.

[Dowód: akta kontroli str. 371-372]

W piśmie z ŚUW z dnia 13 stycznia 2016 r. poinformowano Urząd o obowiązku dokonania zwrotu 17,2 tys. zł z dotacji przyznanej na działanie 16.1.1.7, w związku z wyliczeniami wykonanymi w oparciu o przyjęty algorytm, z uwzględnieniem liczby zadań wykonanych w 2015 r. Urząd zwrócił ww. kwotę na konto ŚUW 27 stycznia 2016 r.

[Dowód: akta kontroli str.371, 373]

Jak wyjaśniła Sekretarz Urzędu, analiza rezultatów wykonania zadań finansowanych ze środków dotacji w rozdziale 75011 § 2010 (działanie 16.1.1.7 i 16.1.2.1) jest dokonywana na bieżąco i obejmuje monitorowanie wykonania budżetu w układzie zadaniowym oraz analizę spraw kończących się wydaniem decyzji administracyjnych pod względem ich liczby, terminowości załatwiania, liczby złożonych odwołań i treści rozstrzygnięć organu nadzoru, jak również opracowywanie danych statystycznych (w tym dla ŚUW) w zakresie liczby zrealizowanych zadań (czynności), dotyczących ewidencji ludności, dowodów osobistych, powszechnego obowiązku obrony, ewidencji działalności gospodarczej.

[Dowód: akta kontroli str. 385-386]

2.3. W dniach 27 lipca i 15 października 2015 r. do Urzędu wpłynęły środki dotacji na wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe – przyznanej w § 2010 w rozdziałach 80101, 80110 i 80150 – w kwotach wynikających ze złożonego wniosku o udzielenie dotacji i jego korekty z 7 września 2015 r. (876,7 tys. zł). W dniu 7 września 2015 r., zgodnie z art. 22af ust. 8 ustawy o systemie oświaty, zwrócono na konto ŚUW 26,2 tys. zł, stanowiące różnicę pomiędzy kwotą dotacji przyznaną na podstawie decyzji z dnia 21 lipca 2015 r., a kwotą wynikającą z korekty z 28 sierpnia 2015 r.

[Dowód: akta kontroli str. 317-325]

Ze środków tych wydatkowano 810,4 tys. zł (95,3% planu), w tym 802,4 tys. zł – na zakup podręczników, materiałów dydaktycznych i materiałów ćwiczeniowych. Pozostałe 8,0 tys. zł wydatkowano na wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników Wydziału Oświaty, co było zgodne z art. 22ae ust. 15 ustawy o systemie oświaty stanowiącym, że koszty obsługi zadania wynoszą 1% wykorzystanej dotacji celowej.

[Dowód: akta kontroli str. 367d-370c]

W wyniku badania próby wydatków na zakup podręczników oraz materiałów dydaktycznych i ćwiczeniowych w łącznej kwocie 105,4 tys. zł (13% wydatków z tego tytułu), ustalono, że środki dotacji celowej z budżetu państwa zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. We wszystkich przypadkach zakup

udokumentowano fakturami, które zostały opisane pod względem merytorycznym oraz formalnym i rachunkowym. Szkoły posiadały regulaminy użyczenia podręczników oraz sporządziły umowy użyczenia i karty wypożyczenia podręczników (ze wskazaniem imienia i nazwiska ucznia oraz tytułu podręcznika, który został wypożyczony).

[Dowód: akta kontroli str.317-317', 330-362]

W wyniku wydatkowania środków dotacji w § 2010 w rozdziałach 80101, 80110 i 80150 podręczniki użyczono 4 996 uczniom szkół podstawowych oraz 1 136 uczniom gimnazjów.

[Dowód: akta kontroli str. 363d-364]

Stosownie do art. 22 a) ust. 10 ustawy o systemie oświaty, Urząd w dniu 27 stycznia dokonał zwrotu niewykorzystanej dotacji na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w kwocie 40,0 tys. zł, a w dniu 28 stycznia 2016 r. przekazał do Kuratorium Oświaty w Katowicach rozliczenie tej dotacji, sporządzone na podstawie jednostkowych rozliczeń przekazanych przez dyrektorów szkół.

[Dowód: akta kontroli str. 337, 341d, 346b, 356, 363-364]

Dyrektorzy szkół i Naczelnik Wydziału Oświaty wyjaśnili, że na wykorzystanie środków dotacji w kwocie niższej od planowanej miały wpływ zakupy książek po niższych cenach oraz mniejsza liczba uczniów, którzy rozpoczęli naukę we wrześniu 2015 r. w stosunku do liczby szacowanej na 25 sierpnia 2015 r. Naczelnik Wydziału Oświaty wyjaśniła ponadto, że wprawdzie istnieje możliwość złożenia wniosku o udzielenie dotacji celowej do 20 września, ale jest to równoznaczne z koniecznością sfinansowania zakupu podręczników oraz materiałów dydaktycznych i ćwiczeniowych ze środków własnych przed ich zrefundowaniem ze środków dotacji celowej, na co w 2015 r. Miasto Ruda Śląska nie mogło sobie pozwolić.

[Dowód: akta kontroli str. 326-327, 338, 344, 354f]

Prezydent Miasta Ruda Śląska wyjaśniła m.in., że prawidłowe planowanie i wydatkowanie środków dotacji na zakup podręczników oraz materiałów dydaktycznych i ćwiczeniowych było tematem porad Wydziału Oświaty Urzędu z dyrektorami szkół. Analiza wyników realizacji zadania zapewnienia bezpłatnych materiałów ćwiczeniowych dla uczniów klasy I szkół podstawowych skutkowałą zakupem i wdrożeniem w 2015 r. programu *Dotacje podręcznikowe*, w celu udoskonalenia procesu przygotowania wniosków, korekt oraz rozliczania dotacji.

[Dowód: akta kontroli str. 391]

2.4. Kwoty dotacji objętych badaniem zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej Urzędu oraz wykazane w sprawozdaniach budżetowych Rb-50 o dochodach i wydatkach związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami za IV kwartał 2015 r. Sprawozdania te zostały przekazane do ŚUW w dniu 15 lutego 2015 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w załączniku nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁴.

[Dowód: akta kontroli str. 367-369n i 374-375]

---

²⁴ Dz. U. poz. 119, ze zm.

Pismami z dnia 24 grudnia 2013 r. i 18 września 2014 r. Miasto Ruda Śląska wystąpiło z wnioskami o zawezwanie Wojewody Śląskiego do próby ugodowej o zapłatę kwoty 5.909.2 tys. zł z tytułu kosztów poniesionych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych w latach 2010 – 2013 (związanych z obowiązkami świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony, powszechnym obowiązkiem obrony oraz aktami stanu cywilnego). Strony nie zawarły jednak ugody i Miasto Ruda Śląska wystąpiło 18 grudnia 2015 r. z powództwem o zapłatę z powyższego tytułu 104,6 tys. zł za grudzień 2013 r., zastrzegając możliwość wystąpienia z roszczeniem dotyczącym pozostałych miesięcy 2013 r. oraz innych okresów w przypadku rozstrzygnięcia sprawy na korzyść powoda²⁵. Do dnia kontroli²⁶ rozstrzygnięcie to nie zapadło.

[Dowód: akta kontroli str. 380]

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁷, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Katowice, dnia 29 marca 2016 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler
Jerzy Piasecki
Gł. specjalista kontroli państwowej**

---

²⁵ Mając na uwadze konieczność uiszczenia opłaty sądowej, uzależnionej od wartości przedmiotu sporu.

²⁶ 3 marca 2016 r.

²⁷ Dz. U. z 2015 r. poz.1096.